

- 1 Làasoode Davidi né, Yelusaleũ kía yán ke:
 2 Mámεmaa Làasoode ma mè:
 Yāpā búubuu,
 yāpā búubuu, yāpii pāε.
 3 Bó ài gbēnazina ì e dúniau
 taasi pó àε ke a zì pii guuwai?
 4 Kpàio ì gē, Wueo ì su,
 ní beeo dúnia ìo ku gɔɔpiiε.
 5 Tatē ì bile ì gē kpéu,
 ì wā à εa gé gu pó a bo.
 6 Iana ì na gεomidokii oi,
 ì liaa su gugbāntoo oi,
 ìo liaaliaa à gé le à su la.
 7 Swa pii í ìo ka ísiaue,
 kási ísia lí pao,
 ípio ì εa su swapio miwa.
 8 Pópii ì ní kpasa,
 kpasapi yá gē oaa.
 Gugwaa lí mó wéwao,
 yāmaa lí swá pao.
 9 Yá pó kú yāa mé a εa ào ku lo,
 yá pó wa kè yāa o wa εa ke lo.
 A dafue ku dúniauo.
 10 Pɔe ku ké wà mε:
 Pó dafue gwaa?
 Aawo! A dōaa kú wá āa za zi kò.
 11 Gbέ káauo yá lío do gbēegu lo.
 Baa gbέ pó aao ku ziao,
 an yá a do gbēegu gbεzāo.
 12 Ma làasoode ma ke Isailio kía ũ Yelusaleũ. 13 Ma
 mekpà yá pó wàε ke dúniau pii tàasikaawa, má
 yèε òno'òno, má è Lua zì pāsí dà gbēnazinaoεe aa

κε. ¹⁴ Ma yá pò wàle κε dúniau è píi, a píiá pãe mé gugiyaæ.

¹⁵ Pó flaa pooa vío,

wíli e pò pò kèsã nào ní a kíniɔ.

¹⁶ Ǿ má ò ma nòseu ma mè: Gwa! Ma ñno zõ de gbé pò kpalablè Yelusaleũ ma áaola píi, ma ñno ní ma dõao wɛbò maamaæ.* ¹⁷ Ǿ ma mekpà ñno asii dõawa mà sòũke ní mĩsaiyão asii dõ, ñ má è beeá gugiyaæ lo.

¹⁸ Asa ñno zõ ì mó ní pɔyaa zõoœ, mé wí yã'õma e ní dõa léue.

2

Pɔnakεaá pãe

¹ Má ò maziawa mà fele mà pɔnakεa lé gwa, mí namablea dõ, ñ má è beeá pãe lo. ² Má è yaabá sòũkeε. Pɔnakεa sõ, bó ì inéi? ³ Ma pɔna wèele v̄em̄ia guu, ma ɔlía mĩsaiyãi, áma ma làasoo lé tamanɔ ñnowa, ké mà yá pò maa gbēnazina lí κε dúnia guu a wēni kpòona léu dõ.

⁴ Ma ɔkpà zĩ zõɔwa, ma kpɛdòdɔ maziaε, ma v̄eliɔ pèpe kpélekpεε. ⁵ Ma kaaɔ dàda, ma swa saεɔ kèkε, ma lí pò wí a be ble bui píi bàbau. ⁶ Ma íkalekíiɔ kèkε aao mòsepisi líkpepiɔwa. ⁷ Ma zɔɔ lulu ḡœɔ ní nœɔ, mé wà ní keeɔ ì ma bæε. Má zuɔ ní pɔtuo keleɔ ví dasidasi de gbé pò kú Yelusaleũ ma áaola píi.* ⁸ Ma ánuusu ní vuao kãamazi ní kíaɔ àizeεɔ ní ní bùsu pɔɔ.† Ma lèsinaɔ sè ḡœɔ ní nœɔ, ma nɔ pò ḡœ ì luaio sè dasi. ⁹ Ma tɔbò, ma zõ de gbé pò kú Yelusaleũ ma áaola píi, mé ma gi má ñno apii guu.

* **1:16** 1Kia 5.9-11, 10.23-24

* **2:7** 1Kia 5.2-3

† **2:8** 1Kia 10.14-27

10 Mi gi mazīae ní pó pó ma wé blèoo.

Mi pó pó ma pɔ gbàe to weo.

Ma pɔ kèna ma zíkɛa píiwa,

õme ma isimagakpaa píi asea ũ.

11 Ké ma wetè yá pó má kèzi píi

ní isima pó má gà má kpà a musuo,

má è apii pãe mé gugiiyaae,

a ài ví dúniauo.

12 Ǿ ma lâasoo tà òno ní sɔũkeo ní mĩsaikɛowa.

Yá pó wa kè za zi bàasio,

a kpele kí gẽe a ke bi?

13 Má è òno ài ví de mĩsaikɛa

lá gupua Ìb ài ví de gusiaawa.

14 Ǿna wé Ìb ku aà ae,

sɔũ Ìb be gusiau.

Ǿ má è gó doũ mé a ní bua nípii.

15 Ǿ ma lâasookè ma sɔu ma mè:

Lá gó doũ mé a wá bua ní sɔũ,

bó ài má e ma ònowai?

Ǿ ma mè: Beeá yãpãe b.

16 Ǿna yá a dɔ gbẽegu de sɔũao,

ampii an yá a sã gbégu zia.

Ǿna Ì ga lán sɔũwae.

Isimagakpaaá pãe

17 Ǿ ma sakà ma kuau, asa yá pó wàle ke dúniau

píi Ì kemɛe yã'õma ũe. Apii pãe mé gugiiyaae. 18 Ǿ

ma sakà zĩ pó má kè dúniauɔgu píi, ké má tó ma gẽe

yái. 19 Déme dõ tó òna ge sɔũn aà ũi? Kásile zĩ pó

má kè dúniau ní òno a gõèe. Beeá pãe b. 20 Ǿ ma

pɔ yà isima pó má gà má kpà dúniau píi yá musu.

21 Asa gbé Ì zíkɛ ní òno ní d̃ao ní g̃io, ã Ì to gbé pó

Ì a kee keoe a pó ũ. Beeá pãe b, yãvãie maamaa.

⁹ Bó ài zíkèna ì e taasi pọ́ a kẹ̀wai? ¹⁰ Ma zì pọ́ Lua dà gbēnazinao ñe aa ke è. ¹¹ Lua tò pọ́pii maa a gɔɔwa. A kua gɔɔpii làasoo dà gbēnazina s̄su lɔ, kási a f̄s yá pọ́ Lua lé ke za dúnia daalea e a midɛawa gbad̄o. ¹² Má d̄s ké pɔe maa ní gbēnazinao de aà kua pona guu ní maakeao aà wēni léulao. ¹³ Tó gbé lé poble, àle imi, àle a zì pii sáaukpa, Lua mé aà gbà. ¹⁴ Má d̄s ké yá pọ́ Lua lé ke aɔ ku gɔɔpiiɛ. Wa f̄s pɔe káf̄iuo, mé wa f̄s pɔe laouo. Lua kè màa, ké wàò a vía ví yáíɛ. ¹⁵ Pọ́ pọ́ kú tia ku za zi kò, mé pọ́ pọ́ aɔ ku zia ku yāa lɔ. Lua ì yá pọ́ kè yāaɔ gbesisi.

¹⁶ Ma yá è dúniau lɔ:

Gu pọ́ de yázede àɔ kuu,
yázesai mé kú we,
mé gu pọ́ de yāmaa àɔ kuu,
yāvái mé kú we.

¹⁷ Má ò maziawa:

Lua a yákpaleke ní gbēmaao ní gbēvāiɔ pii,
asa yápii ní a gɔɔɔe,
bɔɔle pii ní a kegɔɔo.

¹⁸ Má ò ma s̄s guu lɔ: Gbēnazinao ì ke màa, Lua a ní yáwe wēné, aai d̄s níziawa wa de lán nòbɔɔwae. ¹⁹ Sianaɛ, gbēnazinao ní nòbɔɔ, gó doũ mé a ní bua. Lá nòbɔ ì ga, màa gbēnazina ì ga lɔ, an wea doũɛ. Gbēnazina de nòbɔlao, asa yápii pāɛ. ²⁰ Ampii aai gé gudoũ, asa amp̄ii aa b̄ò b̄usutiue, mé amp̄ii aa ea ḡs b̄usutipi ũɛ. ²¹ Tó gbēnazina nisina ì ta musu, nòbɔ pọ́ ì ta z̄ílen lò, déme d̄si? ²² A yáí tò má è yāe maa ní gbēnazinao de aà a z̄i sáaukpalao, asa aà luakpaman we. Déme a to aà d̄s yá pọ́ a mɔ aà kpei?

4

Kua ní k̄so

¹ Ǿ ma gbãa p̄ wàle m̄o gb̄ẽõne dúniau yá gwà lo p̄ii. Ma gb̄ẽ p̄ wàle ní wet̄ão wé'i è, aa n̄õseninina vío. Aa n̄õseninina vío, asa an wet̄ãnapio mé gbãa ví. ² Ǿ ma mè, gb̄ẽ p̄ gá yãao Lua sáaukè de gb̄ẽ p̄ kúola, ³ ãma gb̄ẽ p̄ wi i yãao, i wesi v̄ai p̄ w̄i ke dúniauleo sãomá mp̄ii. ⁴ Má è p̄ p̄ tò gb̄ẽ ì z̄ike à mekpawà, ké à e ào de a gb̄ẽdeela yáie. Beeá p̄ãe lo mé gugiiyaae.

⁵ Soũ ì a Ǿ kpaau à ibaba.

⁶ Kua ní p̄ Ǿkũ doo ní s̄daadoũo
maa de kua ní p̄ Ǿkũ plao
ní isimagakpaao ní gugiiyaaola.

⁷ Ǿ ma ea yãpã p̄ãle è dúnia guu lo. ⁸ Z̄iloe ku, a né vío, a v̄ii ge dãuna vío. Aà isima lí bao, kási aà àizee lí m̄owào. Dé yáí àle z̄ikeii? B̄oyáí à p̄onakea t̄è az̄iaei? Beeá p̄ãe lo, b̄ool̄e p̄ãíe.

⁹ Plaa de doũa,
asa an taasi ài a Ǿ maa.

¹⁰ Tó gb̄ẽdo l̄èle, aà gb̄ẽdo a aà sé.

Waiyoo gb̄ẽdoũna!

Tó à l̄èle, a Ǿ sena vío.

¹¹ Tó gb̄ẽõn plao w̄ulea gudoũ,
aa k̄õ pusu ma.

Kpelewa gb̄ẽdoũna a b̄o íana yáui?

¹² W̄i gb̄ãam̄o gb̄ẽdoũnaee,
gb̄ẽõn plao s̄õ aal̄ ze wà gie.

Bà nian àaõ lí ké kpaao.

¹³ Ewaaso õnõna taaside maa de kía zi soũ p̄ lí l̄edama ma bola, ¹⁴ baa tó èwaasopi b̄ò dakpeunake

guu ã à gò kía ũ, ge wà àà ì bùsupiu táaa ũn lò. ¹⁵ Má è dúnia a tε kí gεε èwaasopizi, ¹⁶ gɔɔ bee àà gbéɔ aao lé vɔo, gbé pɔ a de ní dɔaana ũ. N beeo gbé pɔ aa mɔ gbεzão aa àà sáaukpao. Beeá pãe ɔ mé gugiyaæ.

Viakεa Luaε

¹⁷ Tó n γε Lua kpéu, ñyɔ kú ní laaio. Sɔaaàzi ñ àà yãma maa de sɔũ sa'oa wea, asa an yãdɔsai mé ì to aa yãvãikε.

5

¹ N lé su àò wãao, ñsu ñonwãakε ñ yã'o Lua aεo. Lá a ku musu mé ní kú zílε, ñsu yã'o dasio. ² Lá bɔɔle dasi ì mó ní nana'oaο, màa yá dasi bɔlea ì mó ní sɔũyã'oo. ³ Tó n lekè Luawa, * ñsu ñ a fiaboa gágao. N a fiabo, asa sɔũ yá lí kaaàguo. ⁴ Lεkεa Luawa sai maa de a keawà fiabosaia. ⁵ Nsu to n lé n dayãuo. Nsu o sa'onæ n zã lekεawaεo. N ye Lua pɔ panzi n yápi yáí, i zì pɔ níε ke bãde yà? ⁶ Nana dasi oa ní yá dasi bɔleao ì mó ní yãpão. A yáí tò ñyɔ Lua vía ví.

Aizεá pãε

⁷ Tó ní è wàle gbãamɔ taasideɔne guei, wàle gíné ní yáεdeo, wàle yágɔgɔné a zéwao, ñsu to yápi di-mao, asa bùsupi gbãadeɔ lé wétekɔie, mé an gbézɔɔ lé wéteñzi ɔ. ⁸ Ampii aa ñ bùsupi baa bleε, asa kía mé buaɔ ví.

⁹ Gbé pɔ ye ñai lí kádo,
gbé pɔ ye àizεei ài lí mɔwàò.
Beeá pãe ɔ.

¹⁰ Tó àizεε lé káfi,
a blenaɔ ìɔ káfiε.

---

* 5:3 Sou 66.13-14

Bó ài a ví a diiei?

Aà wɛbiiwà bàasio.

¹¹ Zìgbāakena ì i na ma,
à pòblè yoo ge maamaan nò.
Ɔde sɔ̄, aà kãa lí tó à i'oo.

¹² Ma yāvāi pāsī è dúniau,
gběe zetà a ɔdale,
à azia kpà ìai,

¹³ ɔ̄ à bɔɔle vāi kèò,
aà àizeε mīde píi.

Ké à negɔ̄e ì, a pɔe ví à toè lo.

¹⁴ Gbēnazina ì bɔ a da gbεeu puizie.

Lá à mò, màa ì ea ta lo,
ìli a zì àie e se nà a ɔzì à tàò.†

¹⁵ Yáε beeá yāvāi pāsīε lo.

Lá gbé mò, màa ì ea ta lo.
A isima ga kpà, à gugiiyàε,
bómε gòèi?

¹⁶ Bee gbεa à a gɔɔ mɔaokè gusiau
ní pɔyaa zɔɔo ní gyāo ní pɔfēo.

¹⁷ Ɔ má è a maa ní gbēnazinao aà pòble, aà imi,
aà zì pó a kè ní taasio dúniau a wēni kpòona pó Lua
aà gbà léu sáaukpa, asa aà luakpaman we. ¹⁸ Bee
gbεa tó Lua gbé kà ɔdawa ní àizeεo, mé à aà gbà zé
aà pɔnakèò, aà ze ní a luakpamao, aà a zì sáaukpa.
Lua mé aà gbà. ¹⁹ Iliɔ lâasooke a wēni gesenawa
mòɔmɔɔ lo, asa Lua mé yāmàwà ní pɔnao.

6

¹ Ma vāi è dúnia guu lo, à tò gbēnazinaɔwa. ² Lua
gbé kà ɔdawa, à aà gbà àizeε ní bεεεo, a pó pó de àò a

† 5:14 Yob 1.21, Sou 49.17-18, 1Tim 6.7

ni ví pii ví, ̄ Lua i to à pɔnakè̀do, gbēpāle mé gò ví.
Beeá pāe, yāvai pāsīe.

³ Tó gbé nḗ mèn baso mé à zikù táotao, baa ní
aà gēgēakeo, tó i e pɔnakè a guuo, tó à gà mé aà vīa
kpelaa, né pó wa ì gè sà̀wà. ⁴ Asa népi m̀ò pāe, ̄ à
tà gusiau, aà tó gò balau. ⁵ Baa ké i ìatē eo mé a yāe
d̄so, à nie è de ɔdepia. ⁶ A de gbé pó kú wè òaa kwi
pɔnakesaila. Aali gé gudoū mípiio lé?

⁷ Gbēnazina isima pó a gà lé kpá,

à pó e da lée yāe,

kási aà gbēe lí káo.

⁸ Bó ̄nɔna deò sɔ̀ui?

Bó ài yākea a zéwa ì i taasideei?

⁹ Pɔnakea ní pó pó ní v̄io

maa de a pāle nideaa.

Beeá pāe l̄o mé gugiiyaae.

¹⁰ Pó pó kè yāa tó ví kò,

mé wa d̄s lá gbēnazina de.

Gbēnazina a f̄ lekpaake

ní gbé pó a gbāa dealao.

¹¹ Yāb̄ole dasi ì yāpā k̄s.

Bó ài bee ví gbēei?

¹² Déme d̄s pó pó maa ní gbēnazinao aà wēni gii

kpòona pó ì gē lán uenawa guui? Déme a f̄ yá pó

a ke aà kpe d̄unia guu oèi?

7

ɔnɔdaané

¹ Tó na maa de tulale beedeae,*
mé gagɔ maa de igɔa.

* **7:1** Yaa 22.1

² Gēa ua pó wàle gēwiipeu maa
de gēa ua pó wàle dikpekeula,
asa gbépii midēan we,
mé a maa gbé pó kúo yápi da.

³ Wēnakea maa de yáalɔaa,
oosisia gbēa nòse i wee.

⁴ Ŋnɔna laai ɔ ku ua pó wàle ɔɔɔbuwa.
Sɔũ laai ɔ ku ua pó wàle pɔnakēuwaε.

⁵ Ŋnɔna n lelea yádaa maa de
swáseá sɔũ n táasileáia,

⁶ asa sɔũ yaalɔ de
lán kù té pūnaa kīnauwaε.
Beeá pāε ɔ.

⁷ Gbāa mɔa gbéɔne i to ŋnɔna sɔũkūε,
mé gbagusaε i gbé ɔɔkpaε.

⁸ Yá midēa maa de a feleaa,
sùuu maa de kàamaia.

⁹ Nsu to n pɔ lí pa áao,†
asa sɔũ mé ɔ pɔfē vī.

¹⁰ Nsu yāgbēa n me
bóyāi yāagɔ maa de tiaaio,
asa yālaa bee taaá ŋnɔyā no.

¹¹ Ŋnɔá pɔmaaε lán túbiwa,
a ài vī gbé pó lé íatē eɔne píi.

¹² Ŋnɔá kpanziεε,
lá ɔa de kpanziε ũwa,
mé dɔa àin ke:

Ŋnɔnaɔ ŋnɔ i n̄ misi.

¹³ Làasooke Lua yākeɔwa.
Démε a fɔ pó pó a kè kolea pooi?

¹⁴ Tó gɔɔ na mɔma, pɔnakεɔ.

---

† 7:9 Zaa 1.19

Tó ɔɔ vāie sɔ, làasooke,

Lua mé kè pii, ké gbēe su àò a zia dɔo yáí.

¹⁵ Ma wēni giie bee guu ma yáe beeo è pii.

Ma gbēmaa è à gà a maakεa guu,

mé ma gbēvāi è àle gēgē a yāvāikea guu.

¹⁶ Nsu to n maakεa gēagēo,

ńsu to n ɔno gēagēo.

Bóyái ńyɔ yáyia nziawai?

¹⁷ N vāi su gēagēo,

ńsu ńyɔ sɔũo.

Bóyái ńyɔ ga kpóoi?

¹⁸ A maa ńyɔ yá mèn plapiɔ kŭae,

ńsu ɔkpaio,

asa gbé pɔ Lua vīa vī i yápio zé e piiε.

¹⁹ Ɔno i to ɔno na gbāa àò de

wéle gbāade gbēon kwiola.

²⁰ Gbēmaa pɔ ɔo yāmaake

mé ili duunakeo ku dúniauo.

²¹ Nsu swáεe yá pɔ wàle ozi píio,

ké tó n zíkεna lé n ká, ńsu mao yáí.

²² Asa ní dɔ nziawa,

ké mpi sɔ n gbéɔ kà dasi.

²³ Ma wetè yá beeo ɔno'ɔno pii,

ma mè má ɔno kŭ, ɔ à zākŭmanɔ.

²⁴ Ɔno kúkŭi zà,

a asii zɔɔ maamaae,

déme a fɔ bɔwài?

²⁵ Ma ɔno ní yápii mio tàasikà,

má yɔe ké mà e dɔ,

mí yāvāikea dɔ sɔũke ũ,

mí sɔũke dɔ misaike ũ.

²⁶ Má è noεe pɔ de bai ũ,

aà sǎ́á mǎmusunae,
 mé aà ɔɔ́á mǎdaonae,
 aà yá ǐ ma pɔ ya de gaa.

Gbǎ́ pǎ a yá kà Luagu ǐ pili nɔɛpiwa,
 āma nɔɛpi ǐ duunkena kũe.

²⁷ Mámɛmaa Làasoode ma mɛ:

Yá pǎ ma bɔwà gwa.

Ké málɛ yá gwa zéze mà e a midɔ,

²⁸ gɔɔ pǎ málɛ wɛɛɛ málɛ eo,

ma gɔɛ bɛɛɛde è mɛndo gbɛɔn òaa sɔɔɔ guu,
 āma baa mɛndo mi nɔɛ bɛɛɛde e ní guuo.

²⁹ Yá pǎ ma bɔwàn ke:

Lua gbɛnazinaɔ kè nɔɛpuadeɔ ũe,

ɔ aa pèlɛɛ kɔni zéu.

8

¹ Déme de lán ɔnɔnawai?

Déme yáɔ bɔɔle dǎi?

Ɔnɔ ǐ gbɛnazina oa weeè,

ǐ oa pǎsi lile.

² Misiile kía yáɛ,

asa n lekèwà ní Lua tóɔɛ.

³ Nsu wǎ n go aà aɛɔ,

n̄su n̄yɔ́ yá pǎ lé kɛè ǐi kúkūao,

asa a yá pǎ kàagu ke píie.

⁴ Lá kía yá mé zɛv̄i,

déme a f̄ɔ oè, bó níɛ ke weii?

⁵ Gbǎ́ pǎ misiileè a ǐa eo,

gbǎ́ pǎ ɔnɔ a a gɔɔ ní a kekeáo d̄ɔ.

⁶ Yápii a gɔɔ ní a kekeáo v̄ie,

baa tó taasi lé t̄ɔ gbéwa gbáugbāu.

⁷ Lá gbɛɛ zia d̄ɔ,

déme a f̃ yá pó a m̃ oèi?
 8 Gbēe a wēni k̃ua gbāa ṽio,
 màa gbēe a f̃ à a gag̃o se s̃òo.
 Wili e b̃ò sosau z̃ig̃o,
 màa ṽai lí a keño gbaeo.

9 Ké ma yá pó wàle ke dúniau wàaipà píi, má è gbēnazina i gbāablemá à ìakpañzi. 10 Ŋ ma ṽaikena pó wàle ní ṽio è. Gbḗ b̃ò Lua kpéu, aa mò ní t̃onasi w̃éle pó aa ní ỹakeo k̃eu guu. Beeá p̃ae lo. 11 Tó wi ìada dàakenawa kpakpao, a yá ì to gbēnazina zed̃ a s̃o à ṽaíke s̃e. 12 Baa tó duunkena dàakè g̃en bas̃o mé à g̃èg̃è, má d̃ó ké gb̃é pó Lua ṽia ṽi aale misiilèò dáama deaàla. 13 Ṽaikena a a d̃amaṽio, ké aa Lua ṽia ṽio yáí, an g̃o a gb̃akū lán uenawao.

14 Yá p̃a p̃ale lé ke dúniau. Yá ì gbēmaa le lán ṽaikenan aà ũwa, yá ì ṽaikena le lán gbēmaan aà ũwa. Ma mè beea p̃ae lo. 15 Mi p̃onakea s̃aukpa, asa a maa ní gbēnazinao dúniau aà p̃oble, aà imi, aà p̃onake, p̃onapi i d̃aaè aà z̃ikea guu lá Lua aà gbà aà wēni léu dúnia guu.

16 Ma mekpà ònkūawa, ò ma b̃oole pó wàle ke dúniau, ké i lí na ní w̃éuo f̃aane ní gw̃aasinao wàaipà. 17 Má è Lua tò gbēe a f̃ yá pó lé ke dúniau d̃o. Baa tó gb̃é kp̃alékèi maamaa, a a mid̃o. Baa tó òñna mè á d̃ó, a f̃ b̃owào.

9

Wēni kulunke

1 Ma beeo wàaipà píi, ò ma zed̃ ké gbēmaa ní òñnao ní ní ỹakeo ku Lua ozi. Gbēe lío d̃ó tó wào yeazi ge wào zaagu gbez̃o. 2 Yá doũ mé lé gb̃épii

ì aà kũ kándo.

Ɔno de gbāaa

¹³ Ma Ɔnoe taa è dúniau, a yá ma kũ gbāa. ¹⁴ Wéle kú yāa a gbéɔ dasio, ɔ kía gbāadee m̀̀ léleiwa, à koez̀̀. ¹⁵ Gõe taaside Ɔnoae ku wélepi guu, a f̃ wéle bo ní a Ɔnoo, āma gbēe i aà yádao. ¹⁶ Ɔ ma m̀̀ Ɔno de gbāaa, āma w̃ saka taaside Ɔnoe, w̃li aà yádao.

¹⁷ Ɔnona yá p̃ wà swād̀̀i nienie
maa de s̃ũɔ d̃aana z̃akaala.

¹⁸ Ɔno ì mó ní maao de g̃k̃eb̃ɔla,
āma duunkena m̀̀endo ì yāmaa z̃ɔ ɔ̀kpaε.

10

S̃ũke kai

¹ Us̃in geɔ ì to tulalekena ñisi g̃i ìikũ,
s̃ũke ỹɔna ì gbé p̃ Ɔno ní beεεo ṽi tó ɔ̀kpa.

² Ɔnona làasoo ì ta ɔplai,
s̃ũ p̃ ì ta ɔzei.

³ Baa tó s̃ũ be z̃éu,
aà Ɔno ìb̃ k̃és̃awàe,
ì to gbépii a m̃isaik̃e d̃ɔ.

⁴ Tó gbāade p̃ɔ p̃anzi,
ñisu go ñ tíao.
Kua ñ laaiwa ì láka tàae z̃ɔa.

⁵ Ma yāṽaie è dúniau,
a de gbāade z̃āa yáwa ũε.

⁶ W̃i s̃ũɔ kpa kpala gbiau dasi,
mé ɔdeɔ ìb̃ ku kpala yáf̃unau.

⁷ Ma z̃ɔ è di s̃́ kpe,
mé w̃éεɔ be k̃èεε lán z̃ɔɔwa.

- 8 Gbé pọ́ lé eyɔ̄ a zu a guu,*
gbé pọ́ lé gí gboo, mlē a aà só.
- 9 Gbé pọ́ lé gbewi, gbε a aà ke'ia,
gbé pọ́ lé lipaa, lí a aà kaikε.
- 10 Tó mɔo lenao, mé wi a lekεo,
sema n̄ gàsɪwa bɔbɔwà ní gbāao,
āma ɔ̄nɔ̄ ì to wà zε'εε.
- 11 Tó mlē bɔn'āa kè a kòò'onae à aà sò,
a ài ví a guu ɔo.
- 12 Ɔnɔna legbe'i na,
āma sɔũ lé ì aà kaalεε.
- 13 I na yā'owa sɔũsɔũ,
ì a midε ní m̄isaiyāvāio,
- 14 asa sɔũ ì da yāae.
- Lá gbēε yá pọ́ a mɔ d̄so,
démε a f̄o yá pọ́ a ke aà kpε oèi?
- 15 Sɔũ z̄í ì aà kpasa,
ɔ̄ ilio wéle zé d̄so.
- 16 Waiyoo bùsu pọ́ a kía de èwaasona ũ,
mé aà ìwao ì ɔ ble gbē kɔo.
- 17 Násaa bùsu pọ́ a kíaá kíabuie,
mé aà ìwao ì pɔble a gɔɔwa
gbāakāfia yái, i ke idekεa yái no.
- 18 Tó gbé màa ví,
aà kpé zao ì ɔ wozuzuae,
tó à ɔkpà a s̄i, aà kpé ì ibo.
- 19 Wì ble z̄ɔo ke pɔnakεa yáie,
v̄εemia ì mó ní yaalo,
āma ɔa mé ì mó ní a piio.
- 20 Nsu kía s̄s̄s̄o, baa n n̄s̄εu,

* **10:8** Soũ 7.16, Yaa 26.27

ńsu ɔde kao, baa n kpea,
asa bā a yápi séle gé siuinée.

11

¹ Ɔzõ gbéɔne blei,
gɔɔewa ńyõ e lo.

² Biile gbéɔn soplaɔne ge swaaõ,
asa ń músi pɔ a bùsu le dõo.

³ Tó luabesiana pà ń ío, ì ma tɔɔle lou ũe,
tó lí lèle gukpe ge be'aen nò,
gu pɔ à lèleu, we ìɔ wúleu.

⁴ Gbé pɔ a wé dɔ íanai lí pótõo,
gbé pɔ lé luabesia gwa lí pɔkekeo.

⁵ Lá ń wēnibɔkii ge né daalea neasakpeu dõo,
ńyõ fõ ñ Lua Pópiikena yákea dõo.

⁶ Pótõ kɔɔ, ńsu ɔkpa n kùe oosio,
asa ń dõ a kpele mé a ke báaa vïo.

Ké bee yà, ge kee yà,
ge aaɔ maa ńpii yà, ń dõo.

⁷ Gupua na,
mé wesia íatèle ì káńgu.

⁸ Lá gbé wēni lé gé léu,
aà pɔnakɔu píi.
N beeo aà láasooke gusia gɔɔwa,
asa aaɔ dasie.
Yá pɔ lé mó píi pāe.

Lɛdaa èwaasɔwa

⁹ Èwaaso, pɔnake n èwaasogɔɔ,
to n pɔ ke n èwaasogɔɔwa na.

Yá pɔ n pɔ gbà ke,
te yá pɔ kàngui,

ãma apii guu ñyõ dõ
ké Lua a yákpalekenno.

¹⁰ Nsu to n pɔ yao,
n n gu'iaɔ bɔnla,
asa èwaasoke ní mikā siao ì gẽzεεε.

12

¹ To n Kεna yá dɔngu n èwaasogɔɔ
e gu àɔ gé dɔine vâi,
e wε pɔ ñyõ me n pɔ nawàɔ aɔ gé kái.

² To aà yá dɔngu
e íatē ní gupuaɔ àɔ lao,
e mɔvua ní saanaɔ aɔɔ siakū,
e loumaa gbεa gu weesai àɔ gé mói.

³ Gɔɔ bee n ɔɔ lualua,
n gbáɔ koo,
n pɔsobɔɔ kámabo ké aa dasi lɔɔ,
n gugwabɔɔ gu'e ní tɔɔnau dāadāa.

⁴ N lé aɔ kpaaua gāε,
wísilɔgbε kōfi a busekūne.

Bāɔ wii a n vu iu,
mé nenɔɔenaɔ lε a kene buse.

⁵ Nyõ viake gulesiε ní bea zé guuo,
n mikā a pu lán gyavuwa.

Nyõ nzia gáε lán kwa taa'oawa,
pɔe a n me fele lɔɔ,
asa gbēnazina ì gé a gékiiε,
õ ɔɔlɔnaɔ ìɔ be gāε.

⁶ To n Kεna yá dɔngu
e n ánuusu ba àɔ gé kēi,
e n vua ta àɔ gé kpàolokūi,
e n nibɔna lo àɔ gé wíwii,

e n b̀o wuluu ào gé éi,
 7 e n b̀usuti à ea ào gé g̀ei téenau,
 gu p̀o à b̀o,
 e n nisina ào gé tái
 Lua p̀o kpàma kí.
 8 Mapi ma Làasoode ma m̀e:
 Yãpã búubuu, yãpii pãe.

Yãpi midεa

9 Bee gbεa lá Làasoodepi òno, à d̄sa dàdané. A
 làasookè à kpálekè yáoi, ò à yáasio kèke dasi. 10 A
 kpálekè yãmaai, ò à yãpio kè a zéwa, mé sianaε.

11 Ònoa yá de lán gése p̀o w̄i lé s̄uwaε,
 an yã'onε de lán kusa p̀o wa pà ḡiũgiũwaε.
 Sādān m̀endona mé dāné.

12 Ma né, laaika, nsu yãe káfiuo. W̄i taala b̀o
 dasidasi a lé v̄io, mé kyokea z̄o i me kpasae. 13 Wà
 apii mà, a midεan ke:

V̄iakε Luaε,
 níò aà yãdilεa k̄ia,
 asa gbépii yán we.

14 Lua a yákpalekewan̄o wá yá píiwa,
 baa asiyyã, a maa ge a v̄ain nò.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9